စာချုပ်စာတမ်းများမှတ်ပုံတင်ဥပဒေ
(၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၉။)
၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၄ ရက်
(၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်)

ပြည်ေ ာင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)
အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခ က်

၁။ ဤဥပဒေကို စာခ ုပ်စာတမ်းမ ားမှတ်ပုတင်ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေသည် နိုင်ငတော်သမ္မတ အမန့်ေ ကာ်ငြာစာဖြင့် ့ တ်ပြန်သတ်မှတ်သည့် နေ့ရက်တွင် စတင်အာဏာတည်စေရမည်။

၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်မ ားသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓပ္ပါယ်သက်ရောက် စေရမည်-

(က) **နိုင်ငတော်** ဆိုသည်မှာ ပြည်ေ ာင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငတော်ကို ဆိုသည်။

(ခ) **ဆက်လက်၍ ရေးသားသောအချက်** ဆိုသည်မှာ ရေးမှတ်ခရသူမ ား၏ အမည်၊ အဘအမည်၊ အမ ိုးသားမှတ်ပုတင်အမှတ် သို့မဟုတ် နိုင်ငသားစစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်နှင့် နေရပ်လပ်စာတို့ကို ဆိုသည်။

(ဂ) **ပ်ဆင့်ရေးမှတ်ခ က်** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုတင်ရန်တင်ပြသည့် စာခ ုပ်စာတမ်းမ ား၏ မ က်နှာဖုးတွင်ဖြစ်စေ၊ အတွင်းစာရွက်မ ား သို့မဟုတ် နောက်ဆက်တွဲ စာရွက်စာတမ်းမ ားတွင်ဖြစ်စေ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိက ရေးသွင်းသည့် ရေးသွင်းခ က်ကို ဆိုသည်။

(ဃ) **မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း** ဆိုသည်မှာ မြေနှင့်မြေမှဖြစ် ွန်းသော အက ိုးခစားခွင့်မ ား၊ မြေ၌ ဆောက်လုပ် ားသော၊ မြေ၌စိုက်ထူစွဲကပ် ားသော သို့မဟုတ် မြေ၌စိုက်ထူစွဲကပ် ားသည့်အရာ၌ အမြဲခ ည်နှောင်စွဲကပ် ားသော အဆောက်အအုနှင့် အရာဝတ္ထုမ ားကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် မြေ၌ပေါက်လျက်ရှိသည့် သစ်ပင်၊ မရိတ်သိမ်းရသေးသည့် ကောက်ပဲသီးနှံနှင့် မြက်မ ားမပါဝင်။

(င) **ေ့ပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း** ဆိုသည်မှာ မ ေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းမှတစ်ပါး အခြားပစ္စည်း တစ်မ ိုးမ ိုးကို ဆိုသည်။

(စ) **အငှားစာချုပ်** ဆိုသည်မှာ စိုက်ပ ိုးရန်သော်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိ ားရန်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားတစ်နည်းနည်း အသုံးပြုရန်သော်လည်းကောင်း ငှားရမ်းသည့် သဘောတူစာခ ုပ်ကို ဆိုသည်။

(ဆ) **အရွယ်မရောက်သေးသ** ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၈) နှစ် မပြည့်သေးသူကို ဆိုသည်။

(ဇ) **ကိုယ်စားပြုသ** ဆိုသည်မှာ အရွယ်မရောက်သေးသူ သို့မဟုတ် ူးသွပ်သူကို တရားဝင်အုပ် န်းခွင့် ရသည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီ၊ အသင်းအဖွဲ့ဖြစ်ပါက ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီ၊

အသင်းအဖွဲ့၏ကိုယ်စား အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းဆုံးဖြတ်ခ က်အရ တာဝန် ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ပါဝင်သည်။

(ဈ) **ကိုယ်စားလှယ်** ဆိုသည်မှာကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ကုယ်စားခန့် ားခြင်းခံရသူ သို့မဟုတ် အခြားသူမ ားနှင့်ဆက်ဆရာတွင် သူတစ်ပါးအတွက် ကိုယ်စားပြုသူကို ဆိုသည်။

(ည) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ပြည်ေ ာင်စုအစုးရ စုက်ပိ ုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာနကို ဆိုသည်။

(ဋ) **ဝန်ကြီး** ဆိုသည်မှာ စုက်ပိ ုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြးဌာန ပြည်ေ ာင်စုဝန်ကြီးကို ဆိုသည်။

(ဌ) **ဦးစးဌာန** ဆိုသည်မှာ စုက်ပိ ုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြးဌာန လယ်ယာမြေစမခန့်ခွဲ ရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစးဌာနကို ဆိုသည်။

(ဍ) **ညွှန်ကြားရေးမးချုပ်** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေစမခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစးဌာန ညွှန် ကားရေးမှူးခ ုပ်ကို ဆိုသည်။

(ဎ) **မှတ်ပုတင်အရာရှိ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ စာခ ျပ်စာတမ်းမ ားကို မှတ်ပုတင်ရန် တာဝန်ပေးအပ် ခြင်းခံရသည့် အရာရှိကို ဆိုသည်။

(ဏ) **စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမး** ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာခ ုင်အတွင်း စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခ က်မ ားကို စစ်ဆေးရန်တာဝန်ရှိသည့် ခ ုင်လယ်ယာမြေ စမခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစး ဌာနမှူးကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

စာချုပ်စာတမ်းများ မှတ်ပုတင်အရာရှိ အဆင့်ဆင့်နှင့် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမးတို့ကို သတ်မှတ်ခြင်း

၄။ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်လုပ်ငန်း၏ အကြီးအမှူးသည် စုက်ပိ ုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန လယ်ယာမြေစမခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစးဌာနမှ ညွှန် ကားရေးမှူးခ ုပ်ဖြစ်သည်။

၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ လယ်ယာမြေစမခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်း ဦးစးဌာနမှူးသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ၏ စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိဖြစ်သည်။

၆။ ခ ုင်လယ်ယာမြေစမခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစးဌာနမှူးသည် သက်ဆိုင်ရာခ ုင်၏ စုစမ်း စစ်ဆေးရေးမှူး ဖြစ်သည်။

၇။ ဝန်ကြီး၏ အတည်ပြုခ က်ဖြင့် ညွှန် ကားရေးမှူးခ ုပ်က ခန့်အပ်တာဝန်ပေးသည့် ဦးစးဌာနမှ အရာရှိ သည် သတ်မှတ်ထားသော မြို့တော်စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်တမ်းတင် ုး၏ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် အရာရှိ ဖြစ်သည်။

၈။ ဒုတယဦးစးမးအဆင့်အောက်မနမ့်သော မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စမခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစး ဌာနမှူးသည် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်၏ စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိဖြစ်သည်။

အခန်း(၃)

စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးဖွဲ့စည်းတည်ေ ာင်ခြင်း

၉။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးကို သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနရုံးမ ားတွင် တွဲဖက်ဖွင့်လှစ်ရမည်။

၁၀။ ညွှန် ကားရေးမှူးခ ျပ်သည် နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာ နယ်နမိတ် အတွင်း၌ မြို့တော်စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင် ုးကို မြို့တော်စည်ပင်သာယာနယ်နမိတ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အချို့ကိုဖြစ်စေ စုစည်း၍ ဖွင့်လှစ်ရမည်။

၁၁။ ပုဒ်မ ၁၀ ပါမြို့နယ်မ ားမှအပ ကျန်မြို့နယ်စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးကို သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနရုံးတွင် တွဲဖက်ဖွင့်လှစ်ရမည်။

၁၂။ ညွှန် ကားရေးမှူးခ ျပ်သည် စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးမ ားတွင် လိုအပ်သည့်ဝန် မ်းမ ားကို ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီခ က်ဖြင့် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

၁၃။ ညွှန် ကားရေးမှူးခ ျပ်သည် စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းမ ားကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိ၏ တာဝန်မ ားကို ဦးစီးဌာနမှ သင့်လေ ်သည့် အရာရှိတစ်ဦးဦးအား လွှဲအပ်ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။

၁၄။ ညွှန် ကားရေးမှူးခ ျပ်သည် စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးတွင် အသုံးပြုသည့် မှတ်ပုတင်စာအုပ်နှင့် အသုံးပြုသည့်ပုံစံမ ားကို လုပ်ငန်းလိုအပ်ခ က်နှင့်အညီ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၁၅။ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးသည်-

(က) ဦးစီးဌာနကသတ်မှတ်သောပုံစံအရွယ်အစားနှင့် ဖော်ပြရမည့်အခ က်မ ားပါရှိသည့် စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိတံဆိပ်တုံးမ ား၊ ုးတံဆိပ်မ ားကို အသုံးပြုရမည်။

(ခ) ဦးစီးဌာနက ုတ်နှုပ်ဖြန့်ဝေသည့် သတ်မှတ်သော မှတ်ပုတင်စာအုပ်မ ားနှင့် ပုံစံမ ားကို အသုံးပြု ရမည်။

(ဂ) အသုံးပြုသော မှတ်ပုတင်စာအုပ်မ ား၏ စာမ က်နှာတိုင်းတွင် ပုံနှိပ်အမှတ်စဉ်မ ားကို အစဉ်လိုက် မှတ် ား ားရမည်။

(ဃ) ဦးစီးဌာနမှထုတ်ပေးသော လုံခြုံမှုအာမခံသေတ္တာ ားရှိရမည်။

(င) စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အမှုတွဲမ ားကို လုံခြုံစွာသိမ်းဆည်းနိုင်ရန် အမှုတွဲခန်း ဖွင့်လှစ် ားရှိရမည်။

အခန်း(၄)

စာချုပ်စာတမ်းများမှတ်ပုံတင်ခြင်း

၁၆။ အောက်ပါစာခ ျပ်စာတမ်းမ ားကို ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံမတင်မနေရ စာခ ျပ်စာတမ်းမ ားအဖြစ် သတ်မှတ်သည်-

(က) မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို အပိုင်ပေးသည့်စာခ ျပ်စာတမ်းမ ား၊

(ခ) မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း၌ဖြစ်စေ၊ ယင်းနှင့်စပ်လ ဉ်း၍ဖြစ်စေ တန်ဖိုးငွေက ပ်တစ်သန်းနှင့် အထက်ရှိသည့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းမ ား ရောင်းခ ခြင်း၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့် အကျိုးစီးပွား တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်စေရေးအတွက်

ေ ကညာခြင်း၊ လွှဲအပ်ခြင်း၊ ကန့်သတ်ခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ဖ က်သမ်းခြင်းတို့ကု ခိုင်မာစေရန်ပြုလုပ်သည့် သေတမ်းစာမဟုတ်သော စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊ ယင်းစာခ ျပ်စာတမ်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပုင်ဆုင်ခွင့်အပေါ် တရား ုံးကခ မှတ်သည့် စရင်ခ က်၊ ဒကရီ၊ အမန့်၊

(ဂ) တန်ဖုးငွေက ပ်တစ်သန်းနှင့်အ က်ရှသည့် ပုင်ဆုင်ခွင့်စာခ ျပ်ကုအပ်နှ၍ ပေါင်နှံငွေခေ းခြင်းမှ တစ်ပါး ပေါင်နှံခြင်းကို ပေါင်နှံသူလက်မှတ်ရေး ိုးပြး အနည်းဆုံးအသသက်သေနှစ်ဦးက မှန်ကန် ေ ကာင်း ဝန်ခလက်မှတ်ရေး ိုး းသည့် ပေါင်နှခြင်းစာခ ျပ်မ်ားနှင့် ပေါင်နှံခြင်း ဖျက်သမ်းသော စာခ ျပ်မ်ား၊

(ဃ) မ ွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို တစ်နှစ်ပြးတစ်နှစ် ငှားရမ်းခြင်း၊ တစ်နှစ် က်ပု၍ ငှားရမ်းခြင်း၊ ငှားရမ်းခကို နှစ်အလိုက်သတ်မှတ်၍ ငှားရမ်းခြင်းစာခ ျပ်မ်ား၊

(င) ကုမ္ပဏအသင်းအဖွဲ့တို့က မ ွေ့မပြောင်းနုင်သောပစ္စည်းပုင်ဆုင်ခွင့် အားလုံးကိုဖြစ်စေ အခ ျုိ့အဝက် ကိုဖြစ်စေ ယင်းပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အက ုးစးပွားကုဖြစ်စေယုမှတ်အပ်နှသူသို့ ပေါင်နှံခြင်း၊ ပေးအပ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် လွှဲအပ်ခြင်းပြုသည့် စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

(စ) ကိတ္တိမသားသမီးမွေးစားခြင်း စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

(ဆ) နိုင်ငံတော်အစုးရက အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့်စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

၁၇။ အောက်ပါစာခ ျပ်စာတမ်းမ်ားသည် ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုတင်လို- တင်နိုင်သော စာခ ျပ်စာတမ်း အမ ိုးအစားမ်ားဖြစ်သည်။

(က) မ ွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း၌ဖြစ်စေ၊ ယင်းနှင့်စပ်လ ဉ်း၍ဖြစ်စေ တန်ဖုးငွေကျပ်တစ်သန်း အောက် မ ွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းမ်ား ရောင်းခ ခြင်း၊ ဆုင်ရာဆုင်ခွင့်အက ုးစးပွားတစ်စုတစ်ရာ ဖြစ်စေရေးအတွက် ေ ကညာခြင်း၊ လွှဲအပ်ခြင်း၊ ကန့်သတ်ခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ဖ က်သမ်းခြင်းတို့ကု မ က်မောက်ကာလအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ နောင်ကာလအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်မြောက် စေရန်ပြုလုပ်သည့် ငွေလက်ခရရှိခြင်း သို့မဟုတ် ပေးအပ်ခြင်းကို ဝန်ခသည့်စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

(ခ) အပေါင်တန်ဖုး ငွေက ပ်တစ်သန်းအောက်ဖြင့် ပေါင်နှံသည့် စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

(ဂ) မ ွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းမ်ားကို တစ်နှစ် က်မပုသောကာလအတွက် ငှားရမ်းသည့် အငှား စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

(ဃ) ွေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းမ်ားပေါ်တွင် ဆုင်ရာဆုင်ခွင့် အကျိုးစးပွားတစ်စုတစ်ရာဖြစ်ပေါ် စေရေးအတွက် ေ ကညာခြင်း၊ လွှဲအပ်ခြင်း၊ ကန့်သတ်ခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ ဖ က်သမ်းခြင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

(င) သေတမ်းစာမ်ား၊

(စ) မသားစုစမခန့်ခွဲမှု စာခ ျပ်စာတမ်းမ်ား၊

(ဆ) တရား ုံးကခ မှတ်သည့် ဒကရီမ်ား သို့မဟုတ် အမန့်မ်ားနှင့်အနုညာတခုလူကြးတို့၏ ဆုံးဖြတ်ခ က်မ်ား၊

(ဇ) တရား ုံးကဖြစ်စေ၊ အခွန်အရာရှိ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာအစုးရဌာန၊ အစုးရအဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ၊ အ ွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို လေလံတင်ရောင်းခ ပြးနောက် ဝယ်ယူသူအား ုတ်ပေးသည့် အရောင်းသက်သေခလက်မှတ်၊

(ဈ) မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ချထားပေးသည့် ဂရန်စာချုပ် သို့မဟုတ် ခွဲဝေပေးသည့် စာချုပ်စာတမ်းများ၊

(ည) အထက်ဖော်ပြပါ စာချုပ်စာတမ်းများအပြင် ပုဒ်မ ၁၆ - မှတ်ပုံမတင်မနေရ စာချုပ်စာတမ်းများ အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် စာချုပ်စာတမ်းများမှတစ်ပါး အခြားစာချုပ်စာတမ်းများ၊

၁၈။ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ရုံးသို့ မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြသည့် စာချုပ်စာတမ်းများသည်-

(က) မြန်မာစာဖြင့်ရေးသားထားသော စာချုပ်စာတမ်းများဖြစ်မည်။

(ခ) မြန်မာစာဖြင့်ရေးသားထားသော စာချုပ်စာတမ်းမဟုတ်လျှင် နိုတြိပဗ္ဗလစ်က မှန်ကန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုချက်ကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။

(ဂ) စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူတို့က ပြည့်စုံစွာ ရေးသားလက်မှတ်ရေးထိုးထားသော စာချုပ်စာတမ်းများ ဖြစ်ရမည်။

(ဃ) စာချုပ်စာတမ်းပါ ရေးသားဖော်ပြချက်များကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ချန်လှပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုလုပ်ထားလျှင် ယင်းသို့ပြုလုပ်ထားသည့် နေရာအသီးသီးရှိ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လက်မှတ်တို သို့မဟုတ် လက်မှတ်ရှည်ကို ရေးထိုးရမည်။

၁၉။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် မှတ်ပုံတင်ရန်တင်ပြသည့် စာချုပ်တွင် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ချန်လှပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပါရှိပါက ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ထားခြင်းကို မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် မှတ်တမ်းတင်ထားရှိရမည်။

၂၀။ သေတမ်းစာမဟုတ်သော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာချုပ်စာတမ်း တစ်စုံ တစ်ရာကို မှတ်တမ်းတင်သွင်းပါက မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းစာရင်းကို လွယ်ကူစွာခွဲခြားသိရှိနိုင်ရန် အမျိုးအစား၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အရွယ်အစားနှင့် တည်နေရာတို့ကို ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြရမည့်အပြင် မရွှေ့မပြောင်းသောပစ္စည်းသည် မြေဖြစ်ပါက မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံနိုင်သော သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းက တရားဝင်ထုတ်ပေးထားသည့် သက်သေခံမြေပုံနှင့် မြေရာဇဝင် ပါရှိရမည်။

အခန်း (၅)

စာချုပ်စာတမ်းများကို မှတ်ပုံတင်သွင်းရန် အချိန်ကာလ

၂၁။ နိုင်ငံတော်အတွင်းချုပ်ဆိုသည့် သေတမ်းစာမှတစ်ပါး အခြားစာချုပ်စာတမ်းများကို စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့် နေ့ရက်မှစ၍သော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံး၏ ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်ကို အမိန့်ချမှတ်သည့် နေ့ရက်မှစ၍သော်လည်းကောင်း ရက်ပေါင်း ၁၂၀ အတွင်း မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြရမည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံး၏ ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်ကို အယူခံဝင်လျှင် မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြရမည့်ရက်ကို နောက်ဆုံး အယူခံဝင်သည့်ရုံးက အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့ရက်မှ စတင်ရေတွက်ရမည်။

၂၂။ စာချုပ်စာတမ်းတစ်ခုကို နှစ်ဦးထက်ပိုသူများက လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုကသဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးချိန် ကွဲပြားလျှင် နောက်ဆုံးလက်မှတ်ရေးထိုးသည့် နေ့ရက်မှရက်ပေါင်း ၁၂၀ အတွင်း မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြရမည်။

၂၃။ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ချုပ်ဆိုသည့် သေတမ်းစာမှတစ်ပါး အခြားစာချုပ်စာတမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံး၏ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်ကိုသော်လည်းကောင်း ပုဒ်မ ၂၂ အရ သတ်မှတ်သည့်ကာလအတွင်း အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် မှတ်ပုံတင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ သတ်မှတ်ကာလကျော်လွန်ပြီးမှ မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြသည့်ကိစ္စရပ်တွင်-

(က) မှတ်ပုံတင်လိုသူသည် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန် ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင် ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိ တင်ပြရမည်။

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တင်ပြချက်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်ရန် သတ်မှတ်ကာလ ကျော်လွန်သည့်ကာလသည် ရက်ပေါင်း ၁၂၀ ထက်မပိုလျှင် သတ်မှတ်ဒဏ်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်စေပြီးမှတ်ပုံတင်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။

၂၄။ နိုင်ငံတော်ပြည်ပတွင် ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်စာတမ်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှတ်ပုံတင်လိုသူသည်-

(က) နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၁၂၀အတွင်း မှတ်ပုံတင်ရန် ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံ တင်ပြရမည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ(က) အရ တင်ပြသော စာချုပ်စာတမ်းကိုစိစစ်၍ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီညွတ်ပါက မှတ်ပုံတင်ပေးရမည်။

(ဂ) မှတ်ပုံတင်လိုသူက ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ သတ်မှတ်ရက် ထက်ကျော်လွန်၍ မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြလာခြင်း ဖြစ်ပါက ပုဒ်မ၂၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၅။ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာချုပ်စာတမ်းများကို ပစ္စည်းတည်ရှိရာ အရပ်ဒေသရှိ ပုဒ် ၁၀ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၁ ပါစာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ရုံး၌ မှတ်ပုံတင်ရမည်။ အခြားစာချုပ်စာတမ်းများကို မည်သည့်စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ရုံးတွင်မဆို မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၆။ တရားရုံး ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့် တာဝန်ခံမိတ္တူကို အောက်ဖော်ပြပါ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံး တွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်-

(က) မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်ပါက မူလစရင်ချက်ချမှတ်သည့် တရားရုံးတည်ရှိရာ ပုဒ်မ ၁၀ သို့မဟုတ် ၁၁ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပါက မည်သည့်စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင်မဆို မှတ်ပုံတင် ခွင့်ရှိသည်။

၂၇။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် အရာရှိသည် မိမိလက်အောက်ရှိ မြို့နယ်စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိက မှတ်ပုံတင်ပေးသည့် မည်သည့်စာချုပ် စာတမ်းများကိုမဆို

စစ်ဆေးရန်လိုအပ်ပါက စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးအား တာဝန်ပေးအပ်၍ စစ်ဆေး စေနိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် ဤဥပဒေနှင့်အညီဆောင်ရွက်ရန် ညွှန် ကားခွင့်ရှိသည်။

၂၈။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးသည် ပုဒ်မ ၂၇ အရ တာဝန်ပေးအပ်လာပါက ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိကိုသော်လည်းကောင်း၊ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် ုံးရှိ ဝန် မ်းကို သော်လည်းကောင်း မှတ်ပုံတင်သွင်းလာသည့် စာခ ျပ်စာတမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သူမည်သူ့ကိုမဆို ဆင့်ဆို၍ စစ်ဆေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၉။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် ခြင်းနှင့် သေတမ်းစာအပ်နှံခြင်းတို့ကို သာမန်အားဖြင့် ပုဒ်မ ၁၀ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၁ ပါ စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် ုံး၌ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အ ူးကစ္စအနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်လိုသည့်ပုဂ္ဂိုလ် နေ င်ရာအိမ်သို့ သွားရောက်၍ စာခ ျပ်စာတမ်းမ ားမှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် သေတမ်းစာအပ်နှံခြင်းတို့ကို လက်ခံဆောင်ရွက် ခွင့်ရှိသည်။

အခန်း(၆)

စာချုပ်စာတမ်းများကို မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရှိသမ ား

၃၀။ ပုဒ်မ ၂၉ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈၁ ပါ အခ က်အလက်မှတစ်ပါး ပုဒ်မ ၁၀ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၁ ပါစာခ ျပ် စာတမ်းမှတ်ပုံတင် ုံး၌ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်တို့က စာခ ျပ်စာတမ်းမ ား မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရှိသည်-

(က) စာခ ျပ်ခ ျပ်ဆိုကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မ ား၊ တရား ုံး ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်ဖြစ်လျှင် ယင်းဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်အရ အက ုးခံစားခွင့်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မ ား၊

(ခ) ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဇ) ပါပုဂ္ဂိုလ်မ ား၊

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပုဂ္ဂိုလ်မ ားက ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တရားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လက်မှတ် ရေး ိုးလွှဲအပ်ထားသည့် အောက်ပါကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာရရှိထားသူမ ား-

(၁) ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်သူသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်ပါက လွှဲအပ်သည့်အခ ိန်တွင် နေထိုင်သည့် ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိရှေ့မှောက်တွင် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်‌ ကောင်း လက်မှတ်ရေး ိုး၍ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိက မှန်ကန်‌ ကောင်း၊ သက်သေခံလက်မှတ်ရေး ိုး ားသည့် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ ရရှိထားသူ။

(၂) ကိုယ်စားလှယ်လွှဲသူသည် မြန်မာနိုင်ငံပြင်ပတွင် နေထိုင်၍ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာကို ပြည်ပ၌ပြုလုပ် ခဲ့ပြီး လာရောက်မှတ်ပုံတင်ခြင်းဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံရှိ မြန်မာနိုင်ငံသ ုံးတွင် ခန့်အပ်တာဝန် ပေးအပ် ားသည့် အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ ပ်ဆင့်‌ ာက်ခံခ က် သို့မဟုတ် ယင်းအရာရှိ၏ ရှေ့တွင် ပြုလုပ် ားသည့် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ ရရှိထားသူ။

၃၁။ (က) စာခ ျပ်စာတမ်းခ ျပ်ဆိုသူသည် အားလုံးတစ်ပြိုင်တည်းဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးခ င်းစဖြစ်စေ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိထ တင်ပြနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တင်ပြလာသော စာချုပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကို စိစစ်ရမည်-

(၁) စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုသူများသည် စာချုပ်စာတမ်းကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူ ချုပ်ဆိုခြင်း ဟုတ် မဟုတ်၊

(၂) စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုသူများသည် ကိုယ်တိုင်လာရောက်မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်၊

(၃) စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်သူသည် စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုသူများ၏ ကိုယ်စားပြုသူ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခံရသူများ ဟုတ်၊ မဟုတ်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့ပါ အချက်များသည် တရားရုံး၏ ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်နှင့် မသက်ဆိုင် စေရ။

၃၂။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အောက်ပါအချက်များနှင့် ညီညွတ်ပါက စာချုပ်စာတမ်းကို လက်ခံ၍ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုနိုင်သည်-

(က) စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်သူတို့ကို ကိုယ်တိုင်သိရှိခြင်း သို့မဟုတ် စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ဆိုသူများမှာ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် သိရှိခြင်း၊

(ခ) စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်သူ သို့မဟုတ် စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်သူ၏ ကိုယ်စားပြုသူများ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခံရသူများက စာချုပ်စာတမ်းကိုချုပ်ဆိုကြောင်း ဝန်ခံခြင်း၊

(ဂ) စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုသူ ကွယ်လွန်၍ ယင်းစာချုပ်စာတမ်းကို တရားရုံး၏ ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်အရမှတ်ပုံတင်သွင်းလာခြင်း၊

(ဃ) မည်သည့်စာချုပ်စာတမ်းကိုမဆို မှတ်ပုံတင်သည့်အခါ မြန်မာနိုင်ငံတံဆိပ်ခေါင်း အက်ဥပဒေနှင့် အခြားတည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တို့အရ သတ်မှတ်ထားသည့် အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကို လုံလောက်စွာ ကပ်ထားပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(င) မိမိရှေ့သို့ ရောက်ရှိလာသူတို့သည် စာချုပ်စာတမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သူများ မှန်ကန်ခြင်း။

၃၃။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

(က) မှတ်ပုံတင်သွင်းသောစာချုပ်တွင် ရေးသားဖော်ပြချက်များမှာ ချုပ်ဆိုသူတို့က မှန်ကန်စွာ ရေးသား ချုပ်ဆိုကြောင်းကို ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စစ်ဆေးမေးမြန်းရမည်။

(ခ) စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်သွင်းသူတို့က စာချုပ်ချုပ်ဆိုကြောင်း ဝန်ခံခြင်း ရှိ၊ မရှိကိုသာ စစ်ဆေးမေးမြန်းရမည်ဖြစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်သွင်းလာသည့် စာချုပ်စာတမ်းအရ လွှဲပြောင်းသော ပစ္စည်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းမပြုရ။

၃၄။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အောက်ပါအချက်များကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်ရမည်-

(က) စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုသူတို့အနက် တစ်ဦးဦးက ယင်းစာချုပ်စာတမ်းကို ချုပ်ဆိုခြင်းမဟုတ် ကြောင်း ငြင်းဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်မခံခြင်း၊

(ခ) စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူသည် အရွယ်မရောက်သေးသူ သို့မဟုတ် ရူးသွပ်သူ သို့မဟုတ် သတိပုမှန်မရှိသူဟု ထင်မြင်ယူဆခြင်း၊

(ဂ) မ ွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းမားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခ ျုပ်ဆိုသော စာခ ျုပ်စာတမ်းမားတွင် ပစ္စည်း စာရင်းအေ ါက်အထားမားကို တိကျရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြမ ားခြင်း၊

(ဃ) မ ွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာခ ျုပ်စာတမ်း တစ်စုတစ်ရာတွင် ပုဒ်မ ၂၀ ပါ သက်သေခမြေပုံနှင့် မြေရာဇဝင် ပူးတွဲပါဝင်ခြင်း မရှိသော စာခ ျုပ်မားကို မှတ်ပုတင်သွင်းလာခြင်း။

အခန်း(၇)

စာခ ျုပ်စာတမ်းခ ျုပ်ဆိုသတို့နှင့် သက်သေတို့ကို ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း

၃၅။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိသည် မှတ်ပုတင်သွင်းလာသည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သူမား သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်မားကို စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုစမ်းမေးမြန်းရေးအတွက် ုံးသို့လာရောက်စေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။

၃၆။ (က) အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်မားသည် စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုံးသို့ လာရောက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရသည်-

(၁) စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုံးသို့လာရောက်ရန် အခက်အခဲရှိသည့် ကျန်းမာရေးခ ို့တဲ့နေသူမား၊ ကိုယ်အင်္ဂါမသန်စွမ်းသူမား၊

(၂) အကျဉ်းခ ားခြင်း ခံနေရသူမား၊

(၃) တရား ုံးတော်သို့ လာရောက်ခြင်းမှ တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြု ားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မား။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါပုဂ္ဂိုလ်မားက စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ပေးရန် လျှောက်ထားလာပါက အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်မားနေထိုင်ရာ နေအိမ်သို့ဖြစ်စေ၊ ဆေး ုံသို့ဖြစ်စေ၊ အက ဉ်းေ ာင်သို့ဖြစ်စေ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိကိုယ်တိုင် သွားရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် စာခ ျုပ် စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုံးမှ ဝန် မ်းတစ်ဦးဦးကို ကော်မရှင်ခန့်စာ ုတ်ဆင့်၍ ကိုယ်စားသွားရောက် ဆောင်ရွက်စေခြင်း ပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၈)

သေတမ်းစာများအပ်နှံခြင်း

၃၇။ သေတမ်းစာမားကို မည်သည့်အခိ န်ကာလတွင်မဆို အပ်နှခွင့် သို့မဟုတ် မှတ်ပုတင်သွင်းခွင့် ရှိသည်။

၃၈။ သေတမ်းစာရေးသားသူသည် သေတမ်းစာကို စာအတ်တွင် ည့်သွင်းခိ ပ်ပတ်၍ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိ ံ တွင် အပ်နှံ နိုင်သည်။

၃၉။ ပုဒ်မ ၃၈ အရ အပ်နှံသော သေတမ်းစာ ည့်သွင်းခိ ပ်ပတ်သည့် စာအတ်တွင် အောက်ပါတို့ကု ရေးသားဖော်ပြရမည်-

(က) သေတမ်းစာရေးသားသူ၏အမည် သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်၏အမည်၊

(ခ) သေတမ်းစာအမိ ုးအစား၊

(ဂ) သေတမ်းစာ မှတ်ပုတင်ရန် တင်ပြသည့်ရက်စွဲ၊

(ဃ) သေတမ်းစာပါ သက်သေတို့၏အမည်မား။

၄၀။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မ ၃၈ အရ အပ်နှံသော သေတမ်းစာကို စစ်ဆေးပြီး မှန်ကန်ေ ကာင်း တွေ့ရှိရပါက အောက်ပါအခ က်မားကို မှတ်ပုံတင်စာအုပ် အမှတ် ၅ တွင် မှတ်တမ်းတင် းရှိပြီး ယင်းသေတမ်းစာကို စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် ုံးရှိ ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပေးသော လုံခြုံမှုအာမခံသေတ္တာ၌ သိမ်းဆည်း းရမည်-

(က) သေတမ်းစာအပ်နှံသည့် ခုနှစ်၊ လ၊ ရက်၊ နေ့နှင့် အခိ န်၊

(ခ) သေတမ်းစာရေးသားသူ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်တို့၏ အမည်၊

(ဂ) သေတမ်းစာပါ သက်သေတို့၏ အမည်မား၊

(ဃ) ခိ ပ်ပိတ်ထားသော သေတမ်းစာအတ်ပါ ဖော်ပြခ က်မား။

၄၁။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ပါစာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် အပ်နှံ းသည့် သေတမ်းစာ မားကို ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် လျှောက် းခြင်းနှင့်စပ်လ ဉ်း၍ လျှောက်ထားခ က် လက်ခံရရှိလျှင် လျှောက်ထားသူကို မိမ ံ အပ်နှံသည့် သေတမ်းစာရေးသားသူကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ် လွှဲအပ်ခံရသူ ဟုတ်၊ မဟုတ် စစ်ဆေးပြီး မှန်ကန်ေ ကာင်းတွေ့ရှိပါက စေတမ်းစာကို ပြန်လည်ထုတ်ပေး ရမည်။

၄၂။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

(က) ပုဒ်မ ၃၈ အရ အပ်နှံ းသော သေတမ်းစာကို ရေးသားသူကွယ်လွန်သဖြင့် ခိ ပ်ပိတ်သေတမ်းစာ ကို ဖွင့်ပေးရန် လျှောက် းလျှင် သေတမ်းစာရေးသားသူ အမှန်တကယ်ကွန်လွန်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးပြီး မှန်ကန်ေ ကာင်းတွေ့ရှိပါက လျှောက်ထားသူ၏ ကုန်က စရတ်ဖြင့် သေတမ်းစာပါခိ ပ်ကို လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့မှောက်တွင်ဖွင့်၍ သေတမ်းစာပါ အေ ကာင်းအရာမားကို မှတ်ပုံတင်စာအုပ် အမှတ် ၃ တွင် ရေးကူးမှတ်တမ်းတင်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်၌ ရေးကူးပြီးလျှင် မူရင်းသေတမ်းစာကို စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် ုံးရှိ ဦးစီးဌာနမှ ုတ်ပေးသော လုံခြုံမှုအာမခံသေတ္တာကို ပြန်လည်သိမ်းဆည်း းရမည်။

(ဂ) သေတမ်းစာမားကို တရား ုံးက တင်ပြရန်အေ ကာင်း ကားလျှင် တရား ုံးသို့ တင်ပြရမည်။

(ဃ) တရား ုံးသို့ တင်ပြခိ န်တွင် သေတမ်းစာ၏ခိ ပ်ကို မဖွင့်ရသေးလျှင် ပုဒ်မခွဲ (က) ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်၍ တရား ုံးသို့တင်ပြပြီးေ ကာင်း လက်ခံမှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် မှတ်ပုံတင် းရမည်။

အခန်း(၉)

သေတမ်းစာနှင့် ကိတ္တိမသားသမီးမွေးစားခြင်း စာချုပ်မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၄၃။ သေတမ်းစာကို မှတ်ပုံတင်ရေးအတွက် စေတမ်းစာရေးသားသူကသော်လည်းကောင်း၊ သေတမ်းစာ ရေးသားသူ ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်လျှင် ယင်းသေတမ်းစာအရ အမွေထိန်းဖြစ်သူ သို့မဟုတ် သေတမ်းစာအရ တစ်နည်းနည်းဖြင့် သက်ဆိုင်သူကသော်လည်းကောင်း မှတ်ပုံတင်ရန် ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိ တင်ပြနိုင်သည်။

၄၄။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါစာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မ ၄၃ နှင့်အည မှတ်ပုတင် ရန်တင်ပြသော သေတမ်းစာကို အခြားစာခ ျုပ်စာတမ်းမားနည်းတူ မှတ်ပုတင်ခွင့်ပြုရမည်။

၄၅။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်တမ်းတင်အရာရှိသည် မှတ်ပုတင်သွင်းသော သေတမ်းစာမားကို အောက်ပါအခ က်မားနှင့် ညီညွတ်ပါက မှတ်ပုတင်ပေးရမည်-

(က) သေတမ်းစာရေးသားသူကိုယ်တိုင် အမှန်တကယ်ရေးသား၍ တင်သွင်းလာခြင်း၊

(ခ) သေတမ်းစာရေးသားသူမှာ ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်ပါက အမွေ ိန်းဖြစ်သူ သို့မဟုတ် သေတမ်းစာ ရေးသားသူနှင့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် သက်ဆိုင်သူက အေ ာက်အထားခိုင်လုံစွာတင်ပြ၍ တင်သွင်း လာခြင်း၊

၄၆။ ကိတ္တိမသားသမီးမွေးစားခြင်းစာခ ျုပ်ကို ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ကိတ္တိမသားသမီး မွေးစားခြင်းမှတ်ပုတင် အက်ဥပဒေ The Registration of Kumma Adoption Act နှင့်အည သားသမီးမွေးစားသူ သို့မဟုတ် မွေးစားခရသူက မှတ်ပုတင်ဖြင့် တင်ပြလာပါက အခြားစာခ ျုပ်စာတမ်းမားနည်းတူ မှတ်ပုတင်ရမည်။

အခန်း (၁၀)

စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

၄၇။ ဤဥပဒေအရမှတ်ပုတင်ပြီးဖြစ်သော စာခ ျုပ်စာတမ်းသည်-

(က) စာခ ျုပ်ခ ျုပ်ဆုသည့်နေ့ရက်မှစ၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရမည်။

(ခ) ေ့ပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း သို့မဟုတ် မေ့မပြောင်းနုင်သောပစ္စည်းမားနှင့်သက်ဆုင်လျှင် ယင်းပစ္စည်းမားနှင့်စပ်လ ဉ်း၍ စာခ ျုပ်စာတမ်းပါ စည်းကမ်းခ က်မားနှင့် ဆန့်က င်သော နှုတ်ကတ သိုမဟုတ် အေ ကာင်း ကားေ ကညာခ က်ကိုလွှမ်းမိုး၍ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော်လည်း စာခ ျုပ်စာတမ်းပါ စည်းကမ်းခ က်မားနှင့် ဆန့်က င်သော နှုတ်ကတ သို့မဟုတ် အေ ကာင်း ကားေ ကညာခ က်အရ လက်ရောက်ပေးအပ်ပြီးဖြစ်သော ပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိစေရ။

၄၈။ ပုဒ်မ ၁၆ အရ သတ်မှတ်သော မှတ်ပုမတင်မနေရ စာခ ျုပ်စာတမ်းမားကို မှတ်ပုတင်ခြင်း မပြုလျှင်-

(က) မေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်းတို့သည် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိစေရ။

(ခ) ကိတ္တိမသားသမီး မွေးစားခြင်းအတွက် တရားဝင်အေ ာက်အထား သက်သေခခ က် မဖြစ်စေရ။

(ဂ) စာခ ျုပ်စာတမ်းပါပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သို့မဟုတ် အခွင့်အာဏာပေးအပ်ခ က်သည် တရားဝင်အေ ာက်အထား သက်သေခခ က် မဖြစ်စေရ။

၄၉။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ၊ (ခ)၊ (ဂ)၊ ((ဃ) နှင့် (င) တို့ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းမားနှင့် ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ(က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းမားကို မှတ်ပုတင် ားလျှင် ယင်းစာခ ျုပ်စာတမ်းပါ ပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ကတပြုခ က်နှင့် စည်းကမ်းခ က်မားသည် တရားဝင်ဖြစ်သည်။

အခန်း (၁၁)

မှတ်ပုံတင်အရာရှိနှင့် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးတို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၅၀။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

(က) စာချုပ်စာတမ်းများကို မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြလာပါက အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

(၁) မှတ်ပုံတင်ရန်တင်ပြသည့်နေ့ရက်၊ အချိန်၊ နာရီနှင့် နေရပ်တို့ကို ယင်းစာချုပ်စာတမ်းတွင် ရေးမှတ် ၍ မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြသူ၏လက်မှတ်ကို ရေး ိုးစေခြင်း၊

(၂) စာချုပ်စာတမ်းလက်ခံရရှိကြောင်း ပြေစာလက်မှတ်ကိုမှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြသူအား ုတ်ပေးခြင်း၊

(၃) မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသည့် စာချုပ်စာတမ်းကို သက်ဆိုင်သည့်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်၌ ကန့်ကွက်ခြင်း မရှိစေဘဲ အစဉ်အတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ခြင်း။

(ခ) ညွှန် ကြားရေးမှူးချုပ်၏ညွှန် ကြားချက်နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန် တင်ပြသည့် စာချုပ်စာတမ်းနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြီး လက်မှတ်ရေး ိုးရမည်။

၅၁။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

(က) တရားုံး၏ ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့် တာဝန်ခံမိတ္တူကိုဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၈၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့အရ ပေးပို့သော မိတ္တူများမှတစ်ပါး ကျန်စာချုပ်များတွင် အောက်ပါ ပ်ဆင့်ရေးမှတ်ချက်များကို ရေးမှတ်ရမည်-

(၁) စာချုပ်ချုပ်ဆိုကြောင်းဝန်ခံသည့် စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုသူကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် ကိုယ်စားပြုသူ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခံရသူ၏ လက်မှတ်နှင့် ဆက်လက်ရေးသားသောအချက်များ၊

(၂) ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စာချုပ်စာတမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေးခံရသူတို့၏ လက်မှတ်နှင့် ဆက်လက်ရေးသားသောအချက်များ၊

(၃) စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငွေဖြစ်စေ၊ ကုန်စည်ဖြစ်စေ ပေးအပ်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အဖိုးစားနားအားလုံး သို့မဟုတ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း လက်ခံရရှိကြောင်း မိမိရှေ့မှောက်တွင် ဝန်ခံချက်များ။

(ခ) စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆိုသူက ပုဒ်မခွဲ (က) ပါဝန်ခံချက်များကို စာချုပ်စာတမ်းတွင် ပ်ဆင့်ရေး မှတ်ချက်မပြုလိုကြောင်း ငြင်းဆိုလျှင် ယင်းသို့ငြင်းဆိုချက်ကို စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ပြီးချိန်တွင် မှတ်တမ်းတင် ားရမည်။

၅၂။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါစာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် စာချုပ်စာတမ်းတစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်နေ့တည်း၌ဆောင်ရွက်သော ပုဒ်မ ၅၀ နှင့် ၅၁ တို့အရ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ယင်းစာချုပ်စာတမ်းတွင် ရက်စွဲတပ်၍ လက်မှတ်ရေး ိုးရမည်။

၅၃။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါစာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်-

(က) ဤဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခ က်မ ားအရ မှတ်ပုတင်ခွင့်ပြုရန်တင်ပြသည့် စာခ ုပ်စာတမ်းမ ားကို မှတ်ပုတင် ပြီးသည့်အခါ ယင်းစာခ ုပ်စာတမ်းမ ား မှတ်ပုတင် ားသည့် မှတ်ပုတင်စာအုပ်အမှတ်နှင့် စာမ က်နှာမ ား ကို စာခ ုပ်စာတမ်းတွင် ရေးသား၍ မှတ်ပုတင်ပြီးေ ကာင်း ပ်ဆင့်ရေးမှတ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က)အရ ပ်ဆင့်ရေးမှတ်ခ က်မ ားကု ုးတံဆိပ် ု တ်နှိပ်ခြင်း၊ ရက်စွဲနှင့်အတူ လက်မှတ် ရေး ုးခြင်းတု့ ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင် စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ခြင်း ပြီးမြောက်သည်။

၅၄။ ပုဒ်မ ၇ သု့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိသည်-

(က) စာခ ုပ်စာတမ်းမ ားကို စစ်ဆေးရာ၌ လိုအပ်ပါက တရား ု း၏ ကျမ်းကျိန်လွှာကို တင်ပြစေနိုင် သည်။

(ခ) လိုအပ်လျှင် စစ်ဆေးမေးမြန်းခရသူ တစ်ဦးခ င်းအလိုက် ွက်ဆိုခ က်မ ားကို ရေးမှတ်၍ မှတ်တမ်း တင် ားနိုင်သည်။

(ဂ) စစ်ဆေးမေးမြန်းခရသူတု့၏ ွက်ဆိုခ က်မ ားကို ပြန်လည်ဖတ်ပြပြီး ွက်ဆိုသူက ဟုတ်မှန် ေ ကာင်းဝန်ခံလျှင် ယင်း ွက်ဆိုခ က်တွင် လက်မှတ်ရေး ိုးရမည်။

(ဃ) မိမိလက်မှတ်ရေး ိုး ားသော ွက်ဆိုခ က်ပါ အခ က်အလက်မ ားကို င်ရှားပြီးသော အေ ကာင်းအရာမ ားအဖြစ် သတ်မှတ်နိုသည်။

၅၅။ (က) ပုဒ်မ ၇ သု့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါစာခ ုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိသည် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူး ၏ ကြီးကြပ်မှုကို ခယူဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးသည် ပုဒ်မ ၇ သု့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိ၏ ဆောင်ရွက်ခ က်မ ားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင် ကားလျှင် လိုအပ်သလိုစစ်ဆေး၍ ပုဒ်မ ၇ သု့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါစာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိ၏ ဥပဒေနှင့်မညသော ဆောင်ရွက်ခ က်မ ားရှိပါက အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီးသု့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင် အရာရှိထ တင်ပြရမည်။

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သု့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိသည် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူး၏ တင်ပြခ က်ကို စစစ်၍ လိုအပ်သလို ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၅၆။ တိုင်းဒေသကြီး သု့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိသည် အောက်ပါကိစ္စရပ်မ ား ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါက ညွှန် ကားရေးမှူးခ ုပ် တင်ပြရမည်-

(က) ပုဒ်မ ၁၀ သု့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၁ ပါ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးမ ားတွင် မလိုအပ်သည့် စာရွက် စာတမ်းမ ား ဖျက်ဆီးခြင်း၊

(ခ) ဒဏ်ေ ကးကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း။

၅၇။ တိုင်းဒေသကြီး သု့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိသည် မိမိလက်အောက်ရှိ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင် ုးမ ားကို ဥပဒေနှင့်အညဖြစ်စေရေးအတွက် တာဝန်ယူ ကြီးကြပ်ရမည်။

၅၈။ ညႊန္ ကားေရးမွူးခ ျပ္သည္ မွတ္ပုတင္ခအားလုံးကိုျဖစ္ေစ၊ အခ်ိဳ႕ကိုျဖစ္ေစ ကင္းလြတ္ခြင့္ျပဳရန္ တင္ျပသည့္ကစၥႏွင့္စပ္လ ဥ္း၍ ဝန္ႀကီး၏သေဘာတူညခ က္ျဖင့္ ခြင့္ျပဳႏိုင္သည္။

အခန္း (၁၂)
မွတ္ပုတင္ခြင့္ျပဳရန္ ျငင္းပယ္ျခင္းႏွင့္ အယချခင္း

၅၉။ ပုဒ္မ ၇ သို႔မဟုတ္ ပုဒ္မ ၈ ပါ စာခ ျပ္စာတမ္း မွတ္ပုတင္အရာရွိသည္-

(က) မွတ္ပုတင္ရန္တင္ျပသည့္ စာခ ျပ္စာတမ္းကို ပုဒ္မ ၃၄ ပါကစၥရပ္မ်ားေ ကာင့္ မွတ္ပုတင္ရန္ ျငင္းပယ္လွ်င္ မည္သည့္အတြက္ ျငင္းပယ္ေ ကာင္းကို သတ္မွတ္ထားေသာ မွတ္ပုတင္စာအုပ္တြင္ ေရးသြင္းမွတ္တမ္းတင္ ားရမည့္အျပင္ စာခ ျပ္စာတမ္း၌လည္း ျငင္းပယ္ေ ကာင္း ေဖာ္ျပရမည္။

(ခ) ပုဒ္မခြဲ (က) အရ ျငင္းပယ္သည့္ စာခ ျပ္စာတမ္းႏွင့္ သက္ဆိုင္သည့္ ပုဂၢိဳလ္ကျဖစ္ေစ၊ ယင္းစာခ ျပ္စာတမ္းပါသက္ဆိုင္ေ ကာင္း အဆိုရွိသူကျဖစ္ေစ၊ ျငင္းပယ္သည့္အမိန္႔ကု ူတ္ေပးရန္ ေလွ်ာက္ ား လွ်င္ သတ္မွတ္ထားသည့္ မွတ္ပုတင္စာအုပ္တြင္ ေရးသြင္းမွတ္တမ္းတင္ ားသည့္ အေ ကာင္းအရာမ်ား ကို မိတၱဴမွန္ အခမဲ့ ူတ္ေပးရမည္။

(ဂ) ပုဒ္မခြဲ(က) အရ ျငင္းပယ္သည့္စာခ ျပ္စာတမ္းကို ူတ္ေပးရန္လိုအပ္လွ်င္ တိုင္းေဒသႀကီး သို႔မဟုတ္ ျပည္နယ္၊ ျပည္ေ ာင္စုနယ္ေျမ စာခ ျပ္စာတမ္းမွတ္ပုတင္အရာရွိ၏ အမိန္႔အရသာ ူတ္ေပး ရမည္။

၆၀။ (က) ပုဒ္မ ၇ သို႔မဟုတ္ ပုဒ္မ ၈ ပါ စာခ ျပ္စာတမ္း မွတ္ပုတင္အရာရွိက ဆုံးျဖတ္ေသာ ေအာက္ပါ အခ က္မ်ားကို မေက်နပ္သူသည္ ဆုံးျဖတ္ခ က္ခ မွတ္သည့္ေန႔မွ ရက္ေပါင္း ၃၀ အတြင္း သတ္မွတ္ခ က္ ႏွင့္အည တိုင္းေဒသႀကီး သို႔မဟုတ္ ျပည္နယ္၊ ျပည္ေ ာင္စုနယ္ေျမ စာခ ျပ္စာတမ္း မွတ္ပုတင္အရာရွိ က အယူခဝင္ေရာက္ခြင့္ရွိသည္-

(၁) စာခ ျပ္ခ ျပ္ဆိုျခင္းမျပဳေ ကာင္း ျငင္းဆိုခ က္အရ မွတ္ပုတင္ရန္ ျငင္းပယ္ခရျခင္း၊

(၂) စာခ ျပ္စာတမ္းပါပစၥည္းသည္ စာခ ျပ္စာတမ္းမွတ္ပုတင္ ူးမွစရင္ပိုင္ခြင့္ရွေသာ နယ္နမိတ္အတြင္း မက ေရာက္သည့္အေ ကာင္းေ ကာင့္မွတစ္ပါး အျခားအေ ကာင္းတစ္ရပ္ရပ္ေ ကာင့္ မွတ္ပုတင္ေပးရန္ ျငင္းပယ္ျခင္း။

(ခ) တိုင္းေဒသႀကီး သို႔မဟုတ္ ျပည္နယ္၊ ျပည္ေ ာင္စုနယ္ေျမ စာခ ျပ္စာတမ္း မွတ္ပုတင္အရာရွိ၏ ခ မွတ္သည့္အမိန္႔ကု အယူခဝင္ႏိုင္ခြင့္မရွေစရ။

၆၁။ တိုင္းေဒသႀကီး သို႔မဟုတ္ ျပည္နယ္၊ ျပည္ေ ာင္စုနယ္ေျမ စာခ ျပ္စာတမ္းမွတ္ပုတင္အရာရွိသည္ ပုဒ္မ ၇ သို႔မဟုတ္ ပုဒ္မ ၈ ပါ စာခ ျပ္စာတမ္း မွတ္ပုတင္အရာရွိက မွတ္ပုတင္ရန္ ျငင္းပယ္ေ ကာင္း ဆုံးျဖတ္ခ က္မိတၱဴႏွင့္အတူ အယူခေလွ်ာက္ထားေခ က္ကို သတ္မွတ္ရက္အတြင္း လက္ခရရွိလွ်င္ ဥပေဒႏွင့္အည စစစ္ရန္ စုစမ္းစစ္ေဆးေရးမွူးအား တာဝန္ေပးအပ္ႏိုင္ပါသည္။

၆၂။ စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးသည် ပုဒ်မ ၆၁ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခ က်ကို လက်ခံရရှိလျှင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိက တွေ့ရှိခ က်အစီရင်ခံစာ ပြန်လည်တင်ပြရမည်-

(က) စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ရန် တင်ပြသူမ ား စာခ ျုပ်စာတမ်းခ ျုပ်ဆိုသူမ ားနှင့် သက်သေမ ားကို ုးသို့ဆင့်ခေါ် ခြင်းနှင့် စစ်ဆေးခြင်း၊

(ခ) လိုအပ်သောအေ ာက်အထား စာရွက်စာတမ်းမ ားကို သက်ဆိုင်သူမ ား ံမှ တောင်းခံရယူခြင်း။

၆၃။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိသည် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူး၏ တင်ပြခ က်ကို စိစစ်ပြီး ယင်းတင်ပြခ က်ရရှိသည့်နေ့မှ ခုနစ်ရက်အတွင်း ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ခ က်ကို အတည်ပြုသည့်အမိန့် သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်သည့်အမိန့် ခ မှတ်ရမည်။

၆၄။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိ၏ မှတ်ပုတင်ခွင့်မပြုေ ကာင်း ဆုံးဖြတ်ခ က်ကို ပြင်ဆင်သည့်အမိန့် ခ မှတ်ပါက စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်ခွင့်ပြုရန် အယူခံတင်သွင်း သူသည် ယင်းအမိန့်ခ မှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ် စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိထံ မှတ်ပုတင်ခွင့်ပြုရန် ပ်မံတင်ပြနိုင်သည်။

၆၅။ ပုဒ်မ ၆၄ နှင့်အညီ တင်ပြခ က်အရ မှတ်ပုတင်ခွင့်ရရှိသော စာခ ျုပ်စာတမ်းကို ကနဦးလျှောက်ထား သည့်နေ့ရက်တွင် မှတ်ပုတင်သကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်။

၆၆။ (က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိ က ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိ၏ မှတ်ပုတင်ရန်ငြင်းပယ်သည့် ဆုံးဖြတ်ခ က်ကို အတည်ပြုလျှင်၊ အတည်ပြုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အယူခံဝင်ရောက်သူ သည် သက်ဆိုင်ရာမှတ်ပုတင် ုး၌ စာခ ျုပ်စာတမ်းကို မှတ်ပုတင်စေသည့် တရား ုး၏ ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်ခ မှတ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တရား ုးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ခ) အယူခံဝင်ရောက်သူသည် စာခ ျုပ်စာတမ်းကို မှတ်ပုတင်ရန် တရား ုး၏ ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်ရရှိ ပါက ယင်းအမိန့်ခ မှတ်သည့်နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ် စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိထံ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ပေးရန် လျှောက်ထားရမည်။

၆၇။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မ ၆၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တင်ပြသည့်စာခ ျုပ်စာတမ်းကို ဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ပုတင်ပေးရမည်။

အခန်း (၁၃)

မှတ်ပုတင်ခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း၊ မိတ္တူကူးယူခြင်းဆိုင်ရာ အခကြေးငွေများ

၆၈။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အောက်ပါကိစ္စရပ်မ ားအတွက် ပေးဆောင်ရမည့်အခ ကြေးငွေမ ားကိုသတ်မှတ်ပြီး သတ်မှတ်သည့် အခ ကြေးငွေနှုန်း ားမ ားကို နိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ည့်သွင်းကြေညာရမည့်အပြင် မြို့နယ်စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် ုံးမ ားရှိ အမ ားပြည်သူမြင်သာသည့် နေရာ၌ င်ရှားစွာဖော်ပြ ား ရန် ညွှန် ကားရမည်-

(က) စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ား မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊

(ခ) မှတ်ပုံတင်စာအုပ်နှင့် အညွှန်းမာတိကာမ ားကို ရှာဖွေ ကည့် ခြင်းနှင့် မိတ္တူရေးကူးခြင်း၊

(ဂ) ကော်မရှင်နာခန့်အပ်ခြင်း၊

(ဃ) စာခ ျုပ်စာတမ်းခ ျုပ်ဆိုသူ နေ ုင်ရာသို့ သွားရောက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(င) ဘာသာပြန်ခ က်မ ား တွဲထားခြင်း၊

(စ) ခ ိပ်ပတ်သေတမ်းစာမ ားကို ိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖွင့်ပေးခြင်းနှင့် ပြန်အပ်ခြင်း၊

(ဆ) မှတ်ပုံတင်သည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းကိုဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံတင်ရန်ငြင်းပယ်သော စာခ ျုပ်စာတမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ုတ်ယူခြင်းမရှိ၍ လုံခြုံစွာ ိန်းသိမ်း ားခြင်း၊ အခြားကိစ္စရပ်မ ား ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၆၉။ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ပေးရန် တင်ပြသူသည် ပုဒ်မ ၆၈ အရ သတ်မှတ်ကြေညာ ားသော အခ ကြေးငွေနှုန်း ားမ ားပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ခကို မှတ်ပုံတင်သည့်အခ ိန်တွင် ပေးဆောင်ရမည်။

အခန်း (၁၄)

မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယရသည့် စာချုပ်စာတမ်းများ

၇၀။ အောက်ပါစာခ ျုပ်စာတမ်းမ ား သို့မဟုတ် မြေပုံမ ားသည် ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်-

(က) မြေခွန်နှုန်းသတ်မှတ်သည့်အရာရှိ သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်သည့်အရာရှိက ုတ်ပေးသော သို့မဟုတ် လက်ခ ားသော စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ားနှင့် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် ရေး ိုး ား သည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ား၊

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရက မြေတိုင်းတာရန် တာဝန်ပေးအပ်သည့်အရာရှိက ုတ်ပေးသော သို့မဟုတ် လက်ခံသောစာခ ျုပ်စာတမ်းနှင့် မြေပုံမ ား၊ ယင်းအရာရှိတို့က မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် ရေး ိုး ားသည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းနှင့် မြေပုံမ ား၊

(ဂ) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ အခွန် ုး၌ မှန်မှန်ပေးပို့ရသည့် ကြေးရွာစာရင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ား၊

(ဃ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအတွက် မြေပေါ်၊ မြေအောက် အကြ ုးစီးပွားအလှူငွေ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သော စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ား။

၇၁။ ပုဒ်မ ၇၀ ပါစာခ ျုပ်စာတမ်းနှင့် မြေပုံမ ားကို မည်သူမဆိုသတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေပေးသွင်း၍ ကြည့် ခွင့်နှင့် မိတ္တူကူးယူခွင့်ရှိသည်။

အခန်း (၁၅)

တားမြစ်ခ က်များ

၇၂။ စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ဤဥပဒေအရ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခြင်းခံရသူ မည်သူမျှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအကျိုးပ က်စီးနစ်နာစေရန် အ ကဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့နစ်နာစေရန် အ ေ ကာင်းရှိ ေ ကာင်း သလ က်နှင့်ဖြစ်စေ၊ မမှန်မကန်သည်ကို သလ က်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သရှိရန်အ ေ ကာင်းရှိ လ က်နှင့်ဖြစ်စေ မှတ်ပုတင်ရန် တင်ပြသောစာခ ုပ်စာတမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အပ်နှံ ားသော စာခ ုပ်စာတမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မမှန်မကန်ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ မိတ္တူ ရေးကူးခြင်း၊ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုတင်ပေးခြင်းမပြုရ။

၇၃။ မည်သူမျှ အောက်ပါအခ က်တစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ခြင်းမပြုရ-

(က) ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည့် မှုခင်းတစ်စုတစ်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ စုစမ်းစစ်ဆေးခြင်းပြုရာတွင် ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုတင်အရာရှိ သို့မဟုတ် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးရှေ့မှောက်၌ မမှန်မကန် ွက်ဆိုခြင်း၊

(ခ) မမှန်ကန်သော စာခ ုပ်စာတမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ဘာသာပြန်ဆိုခ က်ကိုဖြစ်စေ၊ မြေပုံ သို့မဟုတ် ပုံစမိတ္တူ ကိုဖြစ်စေ သလ က်နှင့် မှတ်ပုတင်အရာရှိထ အပ်နှံခြင်း၊

(ဂ) ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည့် မှုခင်းတစ်စုတစ်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ စုစမ်းစစ်ဆေးခြင်းပြုရာတွင် ဖြစ်စေ၊ စာခ ုပ်စာတမ်းခ ုပ်ဆိုသူ သို့မဟုတ် ယင်း၏ ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်ဘဲ အယောင်ဆောင်၍ စာခ ုပ်တင်ပြခြင်း၊ ွက်ဆုခ က်ပေးခြင်းနှင့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် မမှန်မကန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၁၆)

ပြစ်ဒဏ်များ

၇၄။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၇၂ နှင့် ၇၃ တို့ပါ တားမြစ်ခ က်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန် ေ ကာင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစရင်ခြင်း ခံရလျှင် ိုသူကို ခုနစ်နှစ် က်မပုသော ေ ာင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ခ မှတ်ရမည်။

၇၅။ မည်သူမဆို ပုဒ်၇၂ နှင့် ၇၃ တို့ပါ တားမြစ်ခ က်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာတွင် အားပေး ကူညီ ေ ကာင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစရင်ခြင်း ခံရလျှင် ိုသူကို မူရင်းပြစ်မှုပါ သတ်မှတ်ထားသည့် ပြစ်ဒဏ် အတိုင်းခ မှတ်ရမည်။

၇၆။ မည်သူမဆို တားမြစ်ခ က်ပါ မိုးတူပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ပ်မံကျူးလွန် ေ ကာင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စရင်ခြင်းခံရလျှင် ိုသူကို ေ ာင်ဒဏ်ခုနစ်နှစ်ခ မှတ်ရမည့်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ခ မှတ်နိုင်သည်။

အခန်း (၁၇)

အ ေ ွ ေ ွ

၇၇။ မည်သည့် စာခ ုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိ သို့မဟုတ် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးကမဆို ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းခ က်မားနှင့်အညီ သဘော ူးဖြင့် တာဝန် မ်းဆောင်ရာ၌ ဥပဒေအရပေးအပ် ားသောလုပ်ငန်း

တာဝန်အရငြင်းဆိုခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် သတ်မှတ်ခ က်နှင့် ဆောင်ရွက်စေခြင်းတို့ကုအေ ကာင်းပြု၍ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အရေးယူခြင်း မရှိစေရ။

၇၈။ တားမြစ်ခ က်ပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖ က်က ူးလွန်ခြင်းခရသဖြင့် နစ်နာသူက တရား ုံးသို့ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုရာတွင် သက်ဆိုင်ရာစာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိ သို့မဟုတ် စုစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးသည် သက်သေအဖြစ် သက်သေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် ုံးမှ လိုအပ်သော အေ ာက်အထား စာရွက်စာတမ်းမ ာ း၏ မိတ္တူမှန် အခမဲ့ ုတ်ပေးခြင်းကုဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၉။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် သေတမ်းစာမှတစ်ပါး အခြားစာရွက်စာတမ်းမ ာ းကို ၂၄ လအတွင်း ပြန်လည်ရွေးယူခြင်းမရှိလျှင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ပြည်ေ ာင်စုနယ်မြေ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် အရာရှိ၏ ခွင့်ပြုခ က်ဖြင့် ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။

၈၀။ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်အရာရှိက ဤဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် သည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ာ းသည် စာခ ျုပ်စာတမ်းခ ျုပ်ဆုတင်ပြသူတို့၏ ွက်ဆိုတင်ပြခ က်မ ာ းကို စစစ်၍ မှတ်ပုံတင်သွင်းရခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ယင်းအရာရှိ၏ ဆောင်ရွက်ခ က်ကို ခိုင်မာမှုမရှိဟု မှတ်ယူခြင်း မပြုရ။

၈၁။ ဤဥပဒေတွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ အစုးရပိုင်ပစ္စည်းအပ်နှံခရသူအရာရှိ သို့မဟုတ် ပစ္စည်း ိန်း အရာရှတို့သည် မမတို့၏တာဝန်အရခ ျုပ်ဆုသည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ာ းနှင့်စပ်လ ဉ်း၍ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် ုံးသို့ မမတို့ကုယ်တုင် လာရောက်ခြင်းမှသော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ကိုယ်စားလှယ်ကို စေလွှတ်ရခြင်းမှသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၅၀ အရ လက်မှတ်ရေး ိုးရခြင်းမှသော်လည်းကောင်း ကင်းလွတ်ခွင့်ရှသည်။

၈၂။ ပုဒ်မ ၈ အရ ခ ျုပ်ဆိုသည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ာ းနှင့်စပ်လ ဉ်း၍ လိုအပ်လျှင် ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်းအရာရှိက သက်ဆိုင်ရာစာခ ျုပ်စာတမ်း ခ ျုပ်ဆိုသူမ ာ းအား အေ ကာင်း ကားမေးမြန်း နိုင်သည်။ စာခ ျုပ်စာတမ်းခ ျုပ်ဆိုေ ကာင်း ယုံကြည်လျှင် မှတ်ပုံတင်ပေးရမည်။

၈၃။ (က) တရားမက င့် ုံးဥပဒေအရ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းရောင်းခ ေ ကာင်း သက်သေခ လက်မှတ်ထုတ်ပေးသည့် တရား ုံးက ယင်းသက်သေခလက်မှတ် မိတ္တူကို ပစ္စည်းတည်ရှိရာဒေသရှိ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိ ပေးပို့ရမည်။

(ခ) လေလံတင်ရောင်းခ သော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့်စပ်လ ဉ်း၍ လေလံဆွဲ၍ဝယ်ယူရရှိသူ အား ုတ်ပေးသည့် ရောင်းခ ေ ကာင်းလက်မှတ်မိတ္တူကို သက်ဆိုင်ရာအရာရှိက ပစ္စည်းတည်ရှိရာဒေသ ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိထ ပေးပို့ရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မ ၇ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ ပါ စာခ ျုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့အရ ပေးပို့သော တရား ုံး၏သက်သေခလက်မှတ် မိတ္တူ သို့မဟုတ် ရောင်းခ ေ ကာင်း လက်မှတ်မိတ္တူကို သတ်မှတ်ထားသော မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် တွဲထားရမည်။

၈၄။ (က) စာခ ျုပ်စာတမ်းမ ား မှတ်ပုတင်ပေးရန် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကန့်ကွက်ခ က်ရှိပါက ကန့်ကွက်သူ ကို ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာတရား ုံးက ုတ်ပေးသည့် ယာယီတားဝရမ်း တင်ပြစေရမည်။ သတ်မှတ်ရက်အတွင်း တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိပါက စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် ရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ပုတင် ားသောစာခ ျုပ်မ ားကို ပယ်ဖျက်လိုလျှင် ပယ်ဖျက်လိုသူက သးခြား သက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းခ က်အရ အဆိုပါစာခ ျုပ်စာတမ်းကို ဖျက်သမ်းပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ တရား ုံးတွင် လျှောက်ထားရမည်။

(ဂ) မြို့နယ် စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ လျှောက်ထားခြင်းအတွက် တရား ုံး ကခ မှတ်သည့် ဒကရီ သို့မဟုတ် အမန့်တာဝန်ခမတ္တူကု လက်ခရရှိလျှင် ယင်းဒကရီ သို့မဟုတ် အမန့်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၈၅။ ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သမ်းသည့် စာခ ျုပ်စာတမ်းမှတ်ပုတင်အက်ဥပဒေ (THE REGISTRATION ACT, India Act 16, 1908, Vol.X) အရ ုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နည်းဥပဒေ၊ စည်းမ ဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ အမန့်ေ ကာ်ငြာစာ၊ အမန့်၊ ညွှန် ကားခ က်နှင့် လုပ် ုံးလုပ်နည်းမ ားကို ဤဥပဒေနှင့် မဆန့်က င်သရွေ့ ဆက်လက်က င့်သုံးနုင်သည်။

၈၆။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းခ က်မ ားကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေမ ား၊ စည်းမ ဉ်းနှင့် စည်းကမ်းမ ားကို ပြည်ေ ာင်စုအစုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညခ က်ဖြင့် ုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ဝန်ကြးဌာနနှင့် ဦးစးဌာနတို့သည် အမန့်ေ ကာ်ငြာစာ၊ အမန့်၊ ညွှန် ကားခ က်နှင့် လုပ် ုံးလုပ်နည်း မ ားကို ုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၈၇။ THE REGISTRATION ACT, (India Act 16, 1908, Vol.X) ကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုတ်သမ်း လိုက်သည်။

ပြည်ေ ာင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငတော် ဖွဲ့စည်းပုအခြေခဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေး ိုးသည်။

(ပု) င်ကျော်

နိုင်ငတော်သမ္မတ

ပြည်ေ ာင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငတော်